
Pismo Prezydium NRA do Ministra Pracy i Polityki Społecznej Jerzego Hausnera w związku z przygotowywanym projektem ustawy o nadzorze nad samorządami zawodowymi

Palestra 46/11-12(539-540), 277-279

2002

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

opinii o braku podstaw do wniesienia kasacji oraz o braku podstaw do stwierdzenia nieważności orzeczenia w postępowaniu karnym oraz za sporządzenie środka odwoławczego w przypadku, gdy sporządzający nie występuje przed sądem”.

III. Prezydium pragnie zauważyć, że proponowane wyżej zmiany w istocie rzeczy nie oznaczają podwyższenia stawek adwokackich. Przyjąwszy dotychczasowe brzmienie § 3 rozporządzenia, które przewiduje jako podstawę do zasądzenia czterokrotność stawek minimalnych – proponowane wyżej zmiany – poza nieistotnymi wyjątkami – jedynie utrzymują stan obowiązujący. Dzieje się tak pomimo podnoszonych w poprzednim stanowisku argumentów odnoszących się do ewidentnej zmiany wartości pieniądza oraz wzrostu wynagrodzeń w stosunku do okresie, gdy wydane zostało rozporządzenie z 12 grudnia 1997 r.

Pomimo zatem zjawisk inflacyjnych w ciągu minionych 5 lat, które zobrazowane są przywołaniem obwieszczeń Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego publikowanych w okresie od wydania rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie z 12 grudnia 1997 r. oraz ogłaszanych obecnie (np. z 12 listopada 1997 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w trzecim kwartale 1997 r. – M.P. Nr 82 poz. 805 oraz z dnia 14 czerwca 2002 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w sektorze przedsiębiorstw w maju 2002 r. – Dz.Urz. GUS Nr 6, poz. 36) – rzeczywista wysokość wynagrodzeń stanowiących podstawę do zasądzenia nie uległaby zmianie. Powołując raz jeszcze dane dotyczące przeciętnych wynagrodzeń stwierdzić należy, że przy końcu 1997 r. wynosiło ono 1 078,65 zł, podczas gdy analogiczne wynagrodzenie obecnie wynosi 2 254,83 zł.

Mając powyższe na uwadze, jak również szczególną sytuację, jaka wynikła z wejścia w życie nowelizacji stosownych przepisów prawa o adwokaturze, a nadto w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 29 maja 2002 – Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej – opiniuje, jak powyżej.

W związku z przygotowywanym projektem ustawy o nadzorze nad samorządami zawodowymi Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej wystosowało do Ministra Pracy i Polityki Społecznej Jerzego Hausnera pismo o następującej treści:

Warszawa, 12 listopada 2002 r.

*Szanowny Pan
Jerzy Hausner
Minister Pracy i Polityki Społecznej*

W nawiązaniu do planowanego w dniu 21 listopada 2002 r. spotkania Pana Ministra z przedstawicielami Naczelnej Rady Adwokackiej uprzejmie zamieszczam poni-

żej uwagi NRA do projektu ustawy „o sprawowaniu przez samorządy zawodowe pieczy nad należyтым wykonywaniem zawodów zaufania publicznego oraz o nadzorze nad działalnością samorządów zawodowych”.

Założenia przedmiotowego projektu ustawy w sposób istotny zmieniają sytuację wszystkich samorządów zawodowych zaufania publicznego w ten sposób, że ograniczają niezawisłość władz samorządowych poddając ich pod dodatkowy nadzór „ministra” właściwego ds. administracji publicznej (art. 11 projektu), dając temu ministrowi szeroki zakres dotąd nieznanych uprawnień nadzorczych określonych projektem ustawy w art. 12–22 i innych.

Projekt ustawy godzi zatem wprost w niezawisłość samorządów zawodowych zaufania publicznego przez nadmierny, zbędny i kosztowny nadzór (nie podano skutków finansowych takiego nadzoru obciążających budżet, a więc podatnika) oraz ubezwłasnowolnia organy samorządowe zawodów zaufania publicznego.

W szczególności nie do przyjęcia jest objęcie działaniem ustawy samorządu adwokackiego. Byłoby to zaprzeczeniem podstawowej roli adwokatury, którą jest: „współdziałanie w ochronie praw i wolności obywatelskich oraz w kształtowaniu i stosowaniu prawa” art. 1 ustawy Prawo o adwokaturze.

W celu możliwości wykonywania tych zadań, adwokaci zobowiązani są do bezwzględnego przestrzegania tajemnicy zawodowej (art. 6 p. o a.) oraz korzystają na równi z sędziami i prokuratorami z ochrony prawnej (art. 7 p. o a.), a także przysługuje im wolność słowa (art. 8 p. o a.).

Ponadto takie uregulowanie nadzoru nad samorządami zawodów zaufania publicznego jest zbędne. Minister Sprawiedliwości posiada odpowiednie środki nadzorcze, zarówno w zakresie uchwał organów samorządu adwokackiego, jak i w sprawach osobowych, w których rozstrzyga te sprawy w III instancji. Nadto w wypadku rozstrzygnięcia Ministra, które obywatel uważa za niesłuszne ma on prawo wnieść skargę do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Minister Sprawiedliwości może też zaskarżyć każdą uchwałę organów adwokatury (wszystkie uchwały samorządu są doręczane temu Ministrowi), którą uznałby za sprzeczną z prawem do Sądu Najwyższego w trybie art. 14 p. o a. Minister może też wnosić o podjęcie określonych uchwał przez samorząd.

Minister Sprawiedliwości powyższych uprawnień nadzorczych nie musiał wykorzystywać – wobec braku takiej potrzeby. To potwierdza, że zbędny jest proponowany wzmocniony nadzór administracji rządowej nad wolnym samorządem Adwokatury Polskiej.

Rozwiązania projektu naruszają przepisy Konstytucji RP oraz przepis art. 1 ust. 3 p. o a., który stwierdza, że „Adwokat w wykonywaniu swoich obowiązków zawodowych podlega tylko ustawom”. Przy proponowanym zwiększonym nadzorze administracji nad samorządem zawodowym adwokatury ta podstawowa funkcja adwokata nie byłaby możliwa w praktyce do zrealizowania, bowiem tylko wolny samorząd adwokatury zabezpiecza wolne, nieskrępowane wykonywanie obowiązków zawodowych adwokata.

Także i w zakresie postępowania dyscyplinarnego dotychczasowe środki nadzoru wydają się być w pełni wystarczające. Minister może wydać polecenie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, jego przedstawiciel ma prawo wglądu w akta postępowania dyscyplinarnego i uczestniczenia w rozprawach. W każdej sprawie Minister (także Prezes NRA) ma prawo wnieść kasację na niekorzyść obwinionego.

Długoletnia, ponad 80-letnia tradycja działania samorządu adwokackiego wykształciła skuteczne metody działania i orzekania w sprawach dyscyplinarnych tak, że te środki kontrolne, które posiada Minister nie musiały być wykorzystywane.

Tym bardziej więc zasadnym jest stwierdzenie, że ograniczanie samorządności korporacji adwokackiej może zostać uznane za działania niedemokratyczne. Z taką oceną mogliśmy się już spotkać w trakcie posiedzenia Zarządu Council of the Bars and Law Societies of the European Union CCBE (Rady Adwokatów i Stowarzyszeń Prawniczych Unii Europejskiej) w Brukseli w dniu 11 października 2002 r.

W końcu podkreślenia wymaga niezwykle ważne dla adwokatury zobowiązanie, a równocześnie zaszczytne upoważnienie przedkładania corocznych sprawozdań ze swej działalności Prezydentowi RP. Wszystkie dotychczas złożone sprawozdania przyjęte zostały pozytywnie.

Z ŻYCIA IZB ADWOKACKICH

Izba krakowska

UROCZYŚĆ ŚLUBOWANIA EGZAMINOWANYCH APLIKANTÓW ADWOKACKICH

W dniu 13 września 2002 r. w Klubie Adwokatów w Krakowie odbyła się uroczystość ślubowania egzaminowanych aplikantów adwokackich. Zgromadziła ona przedstawiciele władz samorządowych Izby krakowskiej z Dziekanem Izby adw. Lechem Ławrowskim, niektórych członków komisji egzaminacyjnej, patronów aplikantów adwokackich, a także rodzin osób ślubujących, nie wyłączając nawet dzieci. Wśród zaproszonych zjawili się jako goście: Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie Pan Sędzia Włodzimierz Baran, Prezes Sądu Okręgowego w Krakowie Pan Sędzia Tadeusz Wołek, Dziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych Pan Jerzy Kuszczak, a także Dyrektor Handlowy Oddziału Krakowskiego Wydawnictwa „LEX” Pan Wojciech Zysk. Obecny był także Członek Naczelnej Rady Adwokackiej adw. Zbigniew Dyka.

Od szeregu lat Okręgowa Rada Adwokacka w Krakowie przywiązując wagę do ślubowania adwokackiego nadaje podniosły charakter tej uroczystości. Inicjatorem, który wprowadził ten zwyczaj jest poprzedni Dziekan ORA w Krakowie adw. Ryszard Rażny. Można więc mówić, że opisywana uroczystość ma już swoją tradycję.